Knihovnické časopisy

RENATA SALÁTOVÁ

Historie knihovnických časopisů

- První knihovnický časopis American Library Journal
- První český knihovnický časopis České knihovnictví: časopis věnovaný potřebám českých knihovníků
- Knihovnická periodika začátku 20. století (Česká osvěta: lidový obzor)
- Končící 20. léta 20. století Československý knihovník
- Periodika po roce 1945
- 2. polovina 20. století – zařazování informační vědy do knihovnických periodik
- 90. léta 20. století

Minulost

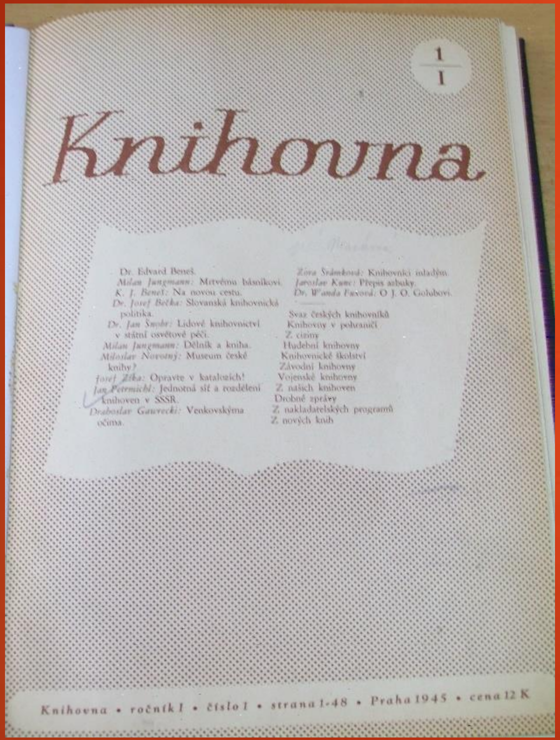
1/1
Knihovna
Dr. Edvard Beneš.
Milan Jungmann: Mrtvému básníkovi.
K. J. Beneš: Na novou cestu.
Dr. Josef Bečka: Slovanská knihovnická politika.
Dr. Jan Šmohr: Lidové knihovnictví v státní osvětové péči.
Milan Jungmann: Dělník a kniha.
Miloslav Novotný: Museum české knihy?
Josef Žika: Opravte v katalozích!
Jan Petrmichl: Jednotná síť a rozdělení knihoven v SSSR.
Drahoslav Gawrecki: Venkovskýma očima.
Zora Šrámková: Knihovníci mladým.
Jaroslav Kunc: Přepis azbuky.
Dr. Wanda Faxová: O J. O. Golubovi.
Svaz českých knihovníků
Knihovny v pohraničí
Z ciziny
Hudební knihovny
Knihovnické školství
Závodní knihovny
Vojenské knihovny
Z našich knihoven
Drobné zprávy
Z nakladatelských programů
Z nových knih
Knihovna • ročník I • číslo 1 • strana 1-48 • Praha 1945 • cena 12 K

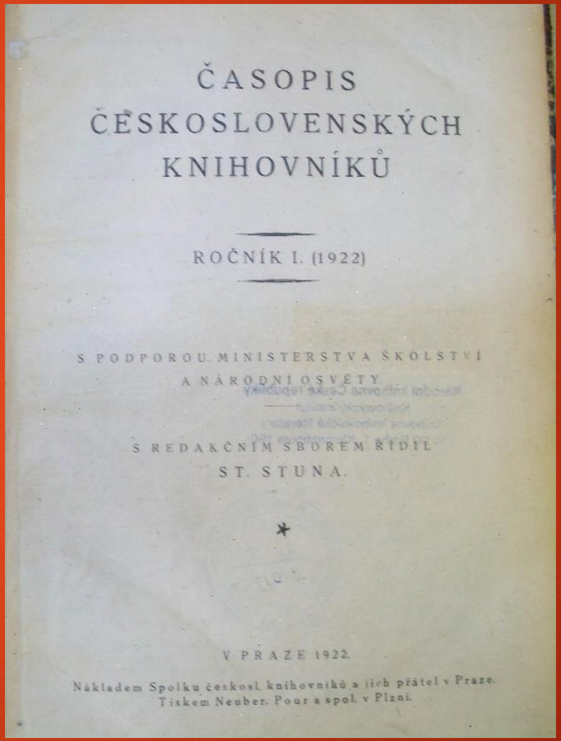
ČASOPIS
ČESKOSLOVENSKÝCH
KNIHOVNÍKŮ
ROČNÍK I. (1922)
S PODPOROU MINISTERSTVA ŠKOLSTVÍ
A NÁRODNÍ OSVĚTY
S REDAKČNÍM SBOREM ŘÍDIL
ST. STUNA.
V PRAZE 1922.
Nákladem Spolku českosl. knihovníků a jich přátel v Praze.
Tiskem Neuber. Pour a spol. v Plzni.

Něco z nedávné historie……..90. léta

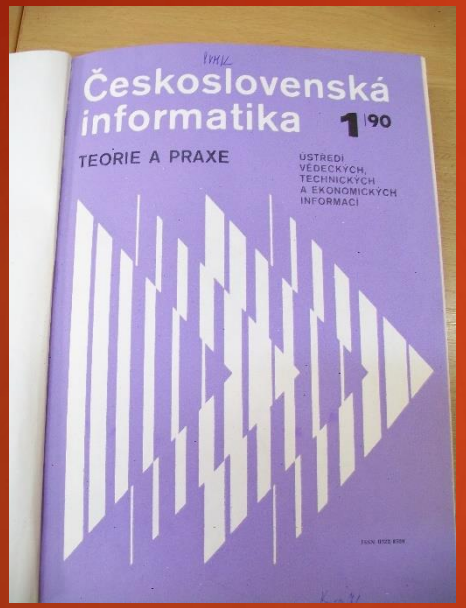

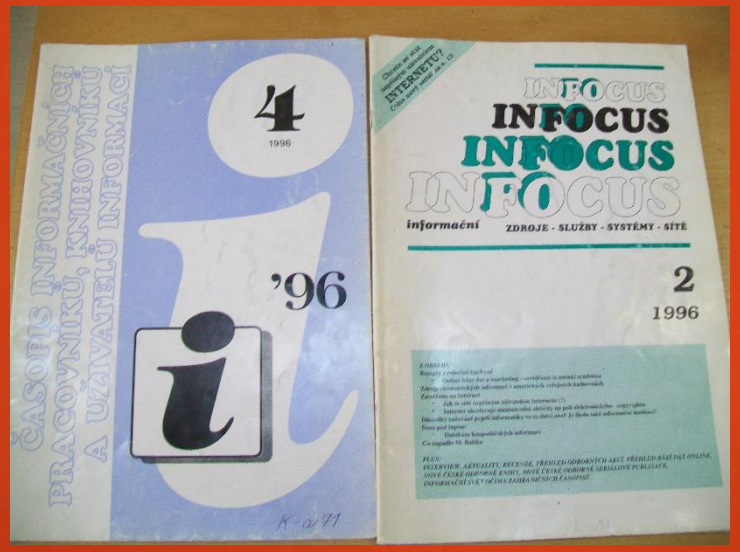

Současnost ☺

BIBLIO
Světlík
KROK
U NÁS
DUHA
knihovna
2
2013 Ročník 24
KNIHY
A DĚJINY
čtenář

Současnost na Slovensku

Současnost v zahraničí ☺

Kde nás najdete?

- Ucelený seznam oborových periodik najdete například na stránkách portálu Informace pro knihovny (IPK), který spravuje Knihovnický institut NK ČR: http://ipk.nkp.cz/oborove-baze-dat/06_Knihovnicka_a.htm

Oborové české časopisy (http://ipk.nkp.cz/oborove-baze-dat/06_Knihovnicka_a.htm)

- 13 tištěných časopisů
- 10 elektronických časopisů

- 9 časopisů s regionálním dosahem
- 14 časopisů s celostátním dosahem

- 4 recenzované časopisy (z toho dva pouze částečně)
- 19 nerecenzovaných časopisů

Časopisy s regionální působností

TITUL	VYDAVATEL	VYDÁVÁNO OD	PERIODICITA
Knihovnický zpravodaj Vysočina	Krajská knihovna Vysočina	2001-	4x ročně
Mezi regály	Krajská knihovna Karlovy Vary	200*	občasník
U nás	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	1991-	3x -4x ročně
Občasník Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové	Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové	2007-	2–3x ročně
Světlík	Krajská vědecká knihovna Liberec	2003-	4x ročně
Zvuk	Krajská knihovna F. Bartoše ve Zlíně	1990-	2x ročně
Krok	SVK Olomouc	2004-	4x ročně
Plž	Knihovna města Plzeň	2002-	11x ročně
Sova	Regionální knihovna Karviná	2002-	4x ročně
Okoo	Knihovna Petra Bezruče Opava	2005-	občasník

NÁZEV PERIODIKA	VYDAVATEL	VYDÁVÁNO OD	PERIODICITA
Knihovna: knihovnická revue	Národní knihovna ČR	1990-	2x ročně
Knihovna plus	Národní knihovna ČR	2005-	2x ročně
Čtenář	SVK Kladno	1949-	11x ročně
Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum	Národní muzeum	1956	2xročně
Duha	Moravská zemská knihovna v Brně	1987-	4x ročně
Knihy a dějiny	Knihovna AV ČR	1994-	1x ročně
Informace – zpravodaj knihovny AV ČR	Knihovna Akademie věd ČR	1993-	4x ročně
Impulsy: inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství	Knihovna Jiřího Mahena	2015-	nepravidelně
Lékařská knihovna	Národní lékařská knihovna	1996-	2x ročně
ProInflow	KISK MU Brno	2009-	nepravidelně
Inflow	KISK MU Brno	2008-	12x ročně
Ikaros	Ikaros, o. s.	1997-	11x ročně
Bulletin SKIP	SKIP	1992-	5x ročně

Periodicita vydávání

PERIODICITA	POČET ODPOVĚDÍ
měsíčně	3
čtvrtletně	6
pololetně	6
jiná periodicita	8

Elektronické časopisy

Výhody

- Jsou přístupny zdarma. Vyjma časopisu Čtenář není u českého oborového časopisu zpoplatněna elektronická verze).
- Čtenář má všechny potřebné informace na jednom místě (včetně archivu čísel) a může si libovolně vyhledávat.
- Vyhledávání dle rejstříků (autorského, názvového, tematického aj.).
- Možnosti elektronického publikování hypertextualita, multimedialita, vyhledávací nástroje.
- Aktuálnost elektronického periodika. Obsah lze upravovat i po zveřejnění.
- Menší finanční náročnost (nemusí se například vybírat tiskárna, ušetří se za distribuci periodika či za skladovací prostory).
- Možnost komentářů k příspěvků. Zpětná vazba je komunikace mezi čtenáři a periodikem. Zpětná vazba může být vyžádaná (redakce chce, aby čtenář napsal svůj názor či připomínku) a nevyžádaná (čtenář píše sám z vlastní iniciativy). Může se jednat o komentáře pod článkem či ohodnocení článku (například známkou).
- Možnost přečíst si periodikum i pomocí chytrých mobilů, čteček apod.
- Je zde možnost blogování, tzn. umístění blogů. (např. časopis Inflow má na svých stránkách tuto možnost).

Nevýhody

- Jsou závislé na internetu, na CMS (systém pro správu obsahu) nebo redakčním systému
- Není dobré zde umísťovat dlouhé příspěvky, neboť čtenář ztrácí pozornost po určité době.
- Možnost napadení ze strany internetových pirátů.
- Ke čtení je nutné potřebné technické vybavení.
- Aby byl elektronický časopis uživatelsky přívětivý, musí být publikován v určitých formátech.
- Nutnost koupit redakční systém. Některé redakční systémy lze samozřejmě stáhnout zdarma, ale již k nim není prováděn servis.
- Pokud se změní redakční systém elektronického periodika, může dojít ke ztrátě starších příspěvků (pokud nemají přiděleno DOI).
- Systém pro správu obsahu (CMS) a redakční systém se používají jako synonyma. Redakční systém je specifický systém používaný v redakcích elektronických časopisů. Má oproti CMS určité specifické funkce. CMS je obecnější označení pro systém správy webu). Viz také: http://www.adaptic.cz/znalosti/slovnicek/cms/

Tištěné časopisy

Výhody

- „Neměnící“ se formát.
- Budou zde i pro budoucí generace (například v rámci konzervačního fondu).
- Jsou známy a prozkoumány vlastnosti papíru.
- Nejsou závislé na technickém vybavení.
- Je možno se jimi prezentovat v rámci mediálního partnerství (rozdávání výtisků).
- Lze umístit i dlouhé příspěvky.
- Na obálky lze umístit trvalou reklamu a upoutávku, která tam zůstane napořád.

Nevýhody

- Jsou finančně náročnější.
- Je potřeba více lidí k jejich vydávání.
- Nelze v nich okamžitě reagovat v rámci komentářů a odezvy.
- Nemožnost pružně reagovat na aktuální události (ani v rámci komentářů).
- Je potřeba mít skladovací prostory.

K čemu časopis?

- vzdělávací funkce
- archivní funkce
- informační funkce

Redakční práce

- Koncepce časopisu
- Čtenáři
- Témata
- Autoři (oslovení a práce s nimi)
- Příspěvky
- Korektury
- Správa webových stránek
- Administrativa
- Časový harmonogram
- Marketing časopisu

Redakční systém

- Plone
- Drupal
- Buxus
- CMS K2
- Open Journal Systém
- Žádný redakční systém

Prezentace na konferencích, setkáních, seminářích

- v rámci mediálního partnerství
- redaktoři vystupují na konferencích s příspěvky
- vlastní stánek

Redaktorská práce

- Velikost úvazku
- Platové ohodnocení
- Spolupracovníci redakce (grafik, webmaster, jazykový korektoři, překladatelé apod.)

Redakční rada

- Vědecká hodnost
- Počet členů
- Konzultační a kontrolní činnost
- Garant odbornosti a kvality
- Vztah k redakci
- Největší počet redakčních rad má 5-10 členů, vysokoškolské vzdělání a věk 41-50 let
- Členství je funkcí čestnou
- Schází se v periodicitě 3x-6x ročně
- Preferuje se osobní komunikace a elektronická komunikace

Budoucnost

- počet oborových časopisů se sníží
- redakční práce se výrazně zjednoduší
- roboti budou dělat korektury
- roboti budou hlídat plagiátorství
- roboti budou hledat vhodné recenzenty
- zvýší se počet e-časopisů
- tištěné časopisy přežijí a budou mít vyšší cenu
- roboti zamezí vzniku predátorských časopisů
- roboti budou oslovovat autory

Děkuji za pozornost ☺

RENATA.SALATOVA@NKP.CZ